

Информация от Годишния отчет на Инспектората на Министерство на енергетиката за 2024 г., в изпълнение изискванията на чл. 20, ал. 3 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи

През 2024 г. дейността на Инспектората на Министерство на енергетиката бе насочена към постигане на следните годишни цели:

1. Извършване на независима и обективна оценка на дейността на заложените за проверка в годишния план структури на администрацията на министерството и във второстепенния разпоредител с бюджет по бюджета на министерството – Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

2. Извършване оценка на корупционния риск на отделни структурни звена от министерството, съгласно изискванията на Методологията за оценка на корупционния риск по чл. 46, ал. 1, т. 5 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК).

3. Подобряване дейността на администрацията при провеждане на държавната антикорупционна политика.

4. Предотвратяване и отстраняване на нарушения при функционирането на администрацията.

5. Повишаване на професионалната квалификация, включително и поддържане на оптимален брой на инспекторите за извършване на контролната дейност.

Във връзка с изпълнение на целта по т. 2, следва да се отбележи следното:

Съгласно чл. 35 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи, оценка на корупционния риск на отделни структурни звена от министерството се извършва по реда на методологиите по чл. 32, ал. 1, т. 6 от ЗПКОНПИ, каквато не беше приета от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ) до промените в ЗПКОНПИ, с обнародвания в Държавен вестник, бр. 84 от 06.10.2023 г. Закон за противодействие на корупцията (ЗПК). С тези промени се създаде Комисия за противодействие на корупцията (КПК), в чийто функции, в Глава четвърта ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА, също е предвидено задължение да бъдат разработени методологии за оценка на корупционния риск (чл. 46, ал. 1, т. 5 от ЗПК). От КПК до края на 2024 г. не беше приета методология за оценка на корупционния риск, но извършването на такива проверки е една от нормативно вменените функции на инспекторатите по чл. 46 от Закона за администрацията (чл. 46, ал. 4, т. 2 от ЗА) и такива дейности следва да бъдат планирани като цели и проверки в годишния план.

С оглед изложеното, тези проверки ще бъдат предвидени в следващите годишни планове и извършени след приемането и влизане в сила на цитираната методология.

През периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г., Инспекторатът извърши общо 6 бр. проверки, отразени в съответните доклади, както следва:

През периода е извършена една планова комплексна проверка на дирекция от общата администрация на министерството, а една планова комплексна проверка на първостепенен разпоредител от годишния план за 2023 г. е приключена като преходна в началото на 2024 г. Установени са пропуски, основно свързани с неактуални различни видове вътрешни правила; функции в устройствени правилници с отпаднала необходимост; функции, припокриващи се като обхват на дейностите с други такива или рефериращи към неактуална нормативна уредба; неактуална публична информация, поддържана на официалните сайтове; пропуски в процесите по планиране на дейността и по управлението на рисковете и др., за отстраняването на които са дадени съответните препоръки.

Извършени са две планови тематични проверки, една относно изпълнението на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка и втора, относно редът за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учрежденските архиви в министерството. При първата са установени пропуски, както следва: структуриране на звеното в дирекция от специализираната администрация, в нарушение на чл. 7, ал. 1, т. 6 от Закона за администрацията; неактуални вътрешни актове; вътрешен акт, издаден и утвърден от некомпетентно за тези действия лице; недостатъчен административен капацитет; неизвършена инвентаризация и др. При втората проверка са установени пропуски, както следва: неактуални вътрешни актове; пропуски по създаването на учрежденски архив на министерството, в съответствие с относимата нормативна уредба; пропуски свързани с нормативните изисквания, на които следва да отговарят помещенията, ползвани за архивохранилища; пропуски, свързани с внедряването на номенклатурата на делата в деловодството и др. За отстраняването на констатираните пропуски са дадени съответните препоръки.

През периода са извършени две извънпланови проверки, възложени от министъра на енергетиката, с конкретно определен обхват. При проверките не са установени нарушения.

През периода служители от инспектората са включени в комисия, заедно със служители от други дирекции на министерството, на която е възложено да извърши проверка с определен обхват в дружество от системата на министерството.

Постъпващите в Министерството на енергетиката сигнали и предложения могат да бъдат писмени или устни, да бъдат подадени лично или чрез упълномощен представител, по телефон, факс или електронна поща, като същите се регистрират в деловодната система на министерството. Сигнали за корупция и конфликт на интереси не се приемат и регистрират в деловодството, а се приемат чрез пощенска кутия, поставена пред „фронт-офиса“ на партерния етаж в сградата на министерството и на

електронния адрес на Инспектората - „*inspectorate@me.government.bg*“. Същите се разглеждат по реда на „Вътрешни правила за регистриране и работа по сигналите за корупция и/или конфликт на интереси, подадени в Министерството на енергетиката и за защита на лицата подали такива сигнали“.

Относно постъпилите на електронния адрес на инспектората сигнали и предложения, извън посочените по-горе, съобразно характера на информацията изнесена в тях и в съответствие с разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), се предприемат и съответни действия. Сигнали, които касаят въпроси извън компетенциите на Инспектората, но попадат в кръга от компетенции на министъра на енергетиката, се препращат на съответната специализирана дирекция от министерството или се предоставят в деловодството за регистриране по реда на вътрешните правила за документооборота в Министерството на енергетиката.

През периода към инспектората са насочени два сигнала. Единият съдържа твърдения за нарушения на трудовото законодателство извършени във В и К дружество, по който е изготвено становище и проект на отговор до подателя, а във връзка с втория сигнал е изготвен доклад до министъра на енергетиката със становище по всички поставени в писмото въпроси и твърдения.

За периода на електронната поща на инспектората са постъпили 12 бр. сигнали и жалби, касаещи въпроси извън компетенциите на инспектората (жалби срещу електроразпределителни дружества; жалби срещу сметки за потребена електрическа енергия, топлинна енергия, вода; възражения срещу фирми, извършващи дялово разпределение на топлинна енергия; сигнали за проблеми с електроснабдяването; сигнали за незаконен добив и др.), поради което са предоставени в деловодството за регистриране по реда на вътрешните правила и съответно насочването им към ресорната дирекция, от чийто компетенции са.

През периода 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. в Министерството на енергетиката не са постъпвали сигнали за корупция и конфликт на интереси. Такива не са докладвани на Инспектората и от директорите на дирекции в министерството, по реда на утвърдените от министъра на енергетиката „Вътрешни правила за прилагане на антикорупционни процедури, в това число и за докладване при установяване на информация/данни за допуснати грешки, нередности, измами, злоупотреби и др. в Министерство на енергетиката“.

В изпълнение изискванията на ЗПК, Инспекторатът организира дейността по приемането и регистрирането в регистъра по чл. 49, ал. 1 от ЗПК на декларациите за имущество и интереси на задължените в Министерството на енергетиката лица по § 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ДР на ЗПК. От страна на Инспектората, с писмо са изпратени указания до всички служители на министерството, свързани с попълването и подаването на декларациите, относно задълженията им съгласно чл. 52, ал. 1, т. 2 от ЗПК, ежегодно до 15 май задължените по закона лица да подават декларация за имущество и интереси за предходната календарна година. Текущо е оказвана

методическа помощ по направени запитвания от задължените лица, във връзка с прилагането на разпоредбите на ЗПК.

Служителите от Инспектората са приели общо 189 (сто осемдесет и девет) декларации за имущество и интереси, подадени през 2024 г. от задължените лица, от които 187 бр. по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПК и 2 бр. по чл. 49, ал. 1, т. 4 от ЗПК. Всички подадени декларации са заведени в поддържания от Инспектората Регистър на декларациите по чл. 49, ал. 1 от ЗПК. В това число са и лица, назначени в периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г., които са подали декларациите по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПК във формат „встъпителна“, за които служителите от Инспектората извършиха необходимото публичната част от декларациите, подлежаща на оповестяване, да бъде обявена на интернет-страницата на Министерство на енергетиката в раздел „Антикорупция“, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Текущо се приемат и регистрират в регистъра на декларациите по чл. 49, ал. 1 от ЗПК декларациите за несъвместимост от задължените лица, и се публикуват на интернет-страницата на Министерство на енергетиката, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

С обнародвания в Държавен вестник, бр. 84 от 06.10.2023 г. Закон за противодействие на корупцията (ЗПК), бяха приети изменения на действащия Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ), в т.ч. беше отменен и § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПКОНПИ. На основание ал. 6 от цитирания § 2 от ДР на ЗПКОНПИ, беше приета от Министерски съвет Наредба за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси. До датата на отмяната ѝ, по реда на тази наредба Инспекторатът проверяваше всяка подадена декларация за несъвместимост, относно достоверността на декларираните факти, в срок до един месец от подаването ѝ.

В новоприетия ЗПК също е предвидено в § 2, ал. 6 от Допълнителните разпоредби, че *„Организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет...“*.

Към 31.12.2024 г. наредба по § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК не е приета. Така на практика към момента съществува единствено законова разпоредба (§ 2, ал. 5 от ДР на ЗПК), която указва кой извършва проверка на декларациите по закона, както и производството по установяване на конфликт на интереси - съответният инспекторат, но няма приет ред, по който се извършват тези проверки. Поради тази причина, от 06.10.2023 г. Инспекторатът в МЕ приема, регистрира и обработва подадените в Инспектората декларации по ЗПК, без да се извършват проверки за наличие/липса на несъвместимости със заеманата длъжност. Проверки на декларациите за несъвместимост ще бъдат извършени своевременно, след приемане от Министерски съвет на наредбата по § 2, ал. 6 от ДР на ЗПК, уреждаща организацията и редът за

извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси.

През периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. са подадени, регистрирани, обработени и обявени в публичната си част на интернет страницата на Министерство на енергетиката, в раздел „Антикорупция“ и при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни, 31 (тридесет и един) броя декларации за несъвместимост, подадени от новоназначени в периода лица.

Не са налице случаи в проверявания период, налагащи извършването на проверка за липса или наличие на конфликт на интереси.

В изпълнение разпоредбата на чл. 14, ал. 5, т. 1 от УПМЕ: *„Инспекторатът подпомага министъра по отношение на изпълнението на мерките, произтичащи от годишните програми за изпълнение на Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2015 – 2020 г.“*, и изискванията на Насоките за съставянето на антикорупционни планове, тяхното съдържание и одобряването им, приети на заседание на Националния съвет по антикорупционни политики на 02.02.2018 г., Инспекторатът извърши следните дейности:

- организира изготвянето на Отчет за изпълнението на Годишния антикорупционен план на Министерство на енергетиката за 2023 г. и Годишен антикорупционен план на Министерство на енергетиката за 2024 г., които след утвърждаването им от министъра на енергетиката се публикуват на интернет страницата на министерството;

- организира изготвянето на Отчет за изпълнение на Антикорупционния план на Министерството на енергетиката за първо шестмесечие на 2024 г., който след утвърждаването му от министъра на енергетиката е публикуван на интернет страницата на министерството.

В изпълнение на целта за *„повишаване на професионалната квалификация, включително и поддържане на оптимален брой на инспекторите за извършване на контролната дейност“*, през 2024 г. служителите на Инспектората взеха участие в обучения, организирани от Института по публична администрация (ИПА), във връзка с което са изготвили съответните доклади. Всички служители са преминали по едно обучение, по теми както следва: „Нови технологии в управлението - изкуствен интелект и машинно учене“ – 1 служител; „Прилагане на Закона за защита на лицата подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН)“ – 1 служител; „Правна уредба за защита на личните данни“ – 1 служител; „Предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ – 1 служител.

Всички са преминали успешно проведените тестове, за което са получили съответните удостоверения.